

Lassila & Tikanoja Oyj
Pörssitiedote
31.7.2018 klo 08.00

Lassila & Tikanoja Oyj:n puolivuositiedote 1.1. - 30.6.2018

- Vuoden toisen neljänneksen liikevaihto oli 203,0 miljoonaa euroa (166,7), liikevoitto 12,6 miljoonaa euroa (10,0) ja osakekohtainen tulos 0,23 euroa (0,19)
- Tammi-kesäkuun liikevaihto kasvoi 21,8 % 399,4 miljoonaan euroon (328,0), liikevoitto oli 16,4 miljoonaa euroa (15,1) ja osakekohtainen tulos 0,29 euroa (0,30)
- Vuoden 2018 liikevaihdon ja liikevoiton odotetaan kasvavan vuodesta 2017

TOIMITUSJOHTAJA PEKKA OJANPÄÄ:

”Lassila & Tikanojan liikevaihto kasvoi tammi-kesäkuussa vertailukaudesta 22 %, ja orgaaninen kasvu oli yli 5 %. Liikevoitto kasvoi vertailukaudesta yli 8 %. Liiketoiminta kehittyi myönteisesti erityisesti Kiinteistöpalveluissa, Kiinteistötekniikassa ja Teollisuuspalveluissa. Kiinteistöpalveluissa varsinkin korjausrakentaminen paransi tulostaan. Kiinteistötekniikassa erityisesti Ruotsin liiketoiminta kehittyi myönteisesti. Teollisuuspalveluissa kysyntä jatkui vahvana ja liikevoitto parani selvästi vertailukaudesta. Ympäristöpalveluissa kannattavuuden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet vaikuttivat myönteisesti ja liikevoitto parani toisella neljänneksellä vertailukaudesta. Jatkamme strategiamme mukaisesti markkina-asemamme vahvistamista ja kannattavuuden parantamista.”

KONSERNIN LIIKEVAIHTO JA TULOS

Huhti-kesäkuu

Lassila & Tikanojan toisen vuosineljänneksen liikevaihto oli 203,0 miljoonaa euroa (166,7) ja se kasvoi edellisvuodesta 21,8 %. Orgaaninen kasvu oli 6,0 %. Liikevoitto oli 12,6 miljoonaa euroa (10,0), mikä oli 6,2 % (6,0) liikevaihdosta. Osakekohtainen tulos oli 0,23 euroa (0,19).

Liikevaihto kasvoi orgaanisesti kaikilla toimialoilla. Erityisesti kasvua oli Teollisuuspalveluissa, Kiinteistötekniikassa ja Uusiutuviissa energialähteissä.

Liikevoitto parani vertailukaudesta kaikilla toimialoilla Uusiutuvia energialähteitä lukuunottamatta.

Tammi-kesäkuu

Tammi-kesäkuun liikevaihto oli 399,4 miljoonaa euroa (328,0) ja se kasvoi 21,8 %. Liikevoitto oli 16,4 miljoonaa euroa (15,1), mikä oli 4,1 % (4,6) liikevaihdosta. Osakekohtainen tulos oli 0,29 euroa (0,30 e).

Liikevaihto kasvoi kaikilla toimialoilla alkuvuoden aikana.

Liikevoitto parani Kiinteistöpalveluissa, Teollisuuspalveluissa ja Kiinteistötekniikassa.

Avainlukuja

	4-6/2018	4-6/2017	Muutos	1-6/2018	1-6/2017	Muutos	1-12/2017
Liikevaihto, MEUR	203,0	166,7	21,8	399,4	328,0	21,8	709,5
Liikevoitto, MEUR	12,6	10,0	26,2	16,4	15,1	8,6	44,0
Liikevoittoprosentti	6,2	6,0		4,1	4,6		6,2
Voitto ennen veroja, MEUR	11,1	9,3	19,7	13,9	14,4	-3,6	42,5
Osakekohtainen tulos, EUR	0,23	0,19	19,9	0,29	0,30	-3,7	0,87
Liiketoiminnan rahavirta/osake, EUR	0,48	0,40	19,2	0,85	0,58	46,2	1,61
EVA, MEUR	6,4	4,9	29,4	4,2	4,9	-14,7	21,1

LIKEVAIHTO JA LIIKEVOITTO TOIMIALOITTAIN

Ympäristöpalvelut

Toinen neljännes

Ympäristöpalveluiden toisen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi 69,3 miljoonaa euroon (66,8). Liikevoitto oli 8,4 miljoonaa euroa (8,3).

Uudet asiakkuudet kaupan ja teollisuuden segmenteissä kompensoivat kunnallistamisten vaikutusta liikevoittoon. Ensimmäisellä neljänneksellä aloitetut, kannattavuuden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet vaikuttivat tulokseen myönteisesti.

Tammi-kesäkuu

Ympäristöpalveluiden alkuvuoden liikevaihto oli 132,1 miljoonaa euroa (129,1). Liikevoitto oli 12,8 miljoonaa euroa (14,7).

Liikevoittoa heikensivät kunnallistamisten lisäksi edellisvuotta korkeammat polttoainekulut ja alihankintakustannusten nousu.

Teollisuuspalvelut

Toinen neljännes

Teollisuuspalveluiden toisen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi 11,1 % ja oli 26,3 miljoonaa euroa (23,6). Liikevoitto oli 3,3 miljoonaa euroa (2,7).

Markkinoita nopeampi kasvu sekä toiminnan tehokkuus paransivat liikevoittoa vaarallisissa jätteissä, prosessipuhdistuksessa ja ympäristörakentamisessa.

Tammi-kesäkuu

Teollisuuspalveluiden alkuvuoden liikevaihto kasvoi 9,5 % ja oli tammi-kesäkuussa 45,4 miljoonaa euroa (41,5). Liikevoitto parani vertailukaudesta 47,5 % 3,7 miljoonaa euroon (2,5).

Liikevaihto ja liikevoitto kasvoivat alkuvuonna viemärihuoltoa lukuunottamatta kaikilla toimialan palvelulinjoilla. Ympäristörakentamisen tulos parani vertailukaudesta selvästi.

Kiinteistöpalvelut

Toinen neljännes

Kiinteistöpalveluiden toisen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi 4,4 % 66,0 miljoonaa euroon (63,2). Liikevoitto kasvoi 1,4 miljoonaa euroon (0,5).

Liikevaihto kasvoi kaikilla toimialan palvelulinjoilla. Liikevoitto parani selvästi korjausrakentamisessa.

Tammi-kesäkuu

Kiinteistöpalveluiden tammi-kesäkuun liikevaihto oli 131,9 miljoonaa euroa (126,5). Liikevoitto oli 0,9 miljoonaa euroa (-0,5).

Liikevaihto kasvoi kiinteistöhuollossa ja korjausrakentamisessa. Siivouksessa toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönoton valmistelut heikensivät liikevaihtoa ja liikevoittoa.

Kiinteistötექniikka

Toinen neljännes

Kiinteistötექniikan toisen vuosineljänneksen liikevaihto oli 35,6 miljoonaa euroa (8,6). Liikevoitto oli 0,6 miljoonaa euroa (-0,1) ja kauppahinnan allokatiopoistoilla oikaistu liikevoitto 1,2 miljoonaa euroa (0,0).

Kiinteistötექniikan kysyntä oli vahvaa, ja liikevoitto oli hyvällä tasolla erityisesti Ruotsissa. Uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon valmistautuminen jatkuu Suomen kiinteistötექniikassa.

Tammi-kesäkuu

Kiinteistötექniikan tammi-kesäkuun liikevaihto oli 72,0 miljoonaa euroa (17,0). Liikevoitto oli 1,3 miljoonaa euroa (0,0) ja kauppahinnan allokatiopoistoilla oikaistu liikevoitto 2,5 miljoonaa euroa (0,1).

Liikevaihto kasvoi alkuvuoden aikana orgaanisesti 10,5 %. Erityisesti Ruotsin kiinteistötექniikassa liikevaihto ja liikevoitto kehittyivät myönteisesti.

Uusiutuvat energialähteet

Toinen neljännes

Uusiutuvien energialähteiden (L&T Biowatti) toisen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi 15,5 % 8,4 miljoonaan euroon (7,3). Liikevoitto oli -0,3 miljoonaa euroa (0,2).

Liikevaihto kasvoi toisella neljänneksellä vahvan kysynnän takia. Liikevoitto jäi vertailukaudesta tuotantokustannusten nousun sekä toimitettujen polttoaineiden heikkojen energiasäiltöjen takia.

Tammi-kesäkuu

Uusiutuvien energialähteiden tammi-kesäkuun liikevaihto oli 23,1 miljoonaa euroa (19,4). Liikevoitto oli -0,2 miljoonaa euroa (0,5).

Liikevaihto kasvoi vertailukaudesta vahvan kysynnän ja uusien asiakkuuksien ansiosta. Liikevoitto jäi vertailukautta heikommaksi tuotantokustannusten nousun sekä toimitettujen polttoaineiden heikkojen energiasäiltöjen takia. Polttoaineiden energiasäillöt paranivat kauden loppua kohti.

RAHOITUS

Alkuvuoden liiketoiminnan rahavirta oli 32,6 miljoonaa euroa (22,3). Käyttöpääomaa vapautui 4,3 miljoonaa euroa. Vertailukautena käyttöpääomaa sitoutui 6,4 miljoonaa euroa.

Korollista vierasta pääomaa oli kauden lopussa 166,6 miljoonaa euroa (111,0).

Korolliset nettovelat olivat 131,8 miljoonaa euroa (70,8). Ne nousivat 13,9 miljoonaa euroa vuoden alusta ja 61,0 miljoonaa euroa vertailukaudesta johtuen Ruotsissa elokuussa 2017 tehdystä yrityskaupasta.

Nettorahoituskulut tammi-kesäkuussa olivat 2,0 miljoonaa euroa (0,6). Nousua selittävät realisoitumattomat valuuttakurssitappiot ja kasvaneet lainanhoitokustannukset. Vertailukauden nettorahoituskulut sisälsivät 0,7 miljoonaa euroa positiivista käyvän arvon muutosta valuuttasuojauksista. Nettorahoituskulut olivat -0,5 % (-0,2) liikevaihdosta.

Pitkäaikaisten lainojen keskiporko korkosuojaukset huomioon ottaen oli 1,1 % (1,1). Vuonna 2018 lainoja erääntyy yhteensä 21,3 miljoonaa euroa mukaan lukien käytössä olevat lyhytaikaiset yritystodistukset.

Omavaraisuusaste oli 35,1 % (42,7) ja gearing-prosentti 70,0 (35,8). Likvidit varat olivat kauden lopussa 34,8 miljoonaa euroa (40,2).

100,0 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli kauden lopussa käytössä 20,0 miljoonaa euroa (40,0). 30,0 miljoonan euron kommitoitu limiitti oli vertailukauden tapaan käyttämättä.

VAROJENJAKO

15.3.2018 pidetty yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 2017 vahvistetun taseen perusteella maksetaan osinkoa 0,92 euroa osakkeelta. Osinko, yhteensä 35,3 miljoonaa euroa, maksettiin osakkeenomistajille 26.3.2018.

INVESTOINNIT

Alkuvuoden investoinnit olivat 15,4 miljoonaa euroa (21,9), ja ne koostuivat pääasiassa kone- ja kalustohankinnoista sekä investoinneista tietojärjestelmiin. Käynnissä olevista merkittävistä tietojärjestelmähankkeista uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotot jatkuvat Kiinteistötekniikassa sekä Kiinteistöpalveluiden siivous- ja tukipalveluissa.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärä oli toisella vuosineljänneksellä kokoaikaiseksi muutettuna keskimäärin 7 646 (6 942). Kauden lopussa Lassila & Tikanojan palveluksessa oli koko- ja osa-aikaisia yhteensä 9 122 (8 512) henkilöä. Heistä työskenteli Suomessa 7 492 (7 549) ja muissa maissa 1 630 (963) henkilöä. Henkilöstö kasvoi vertailukaudesta Ruotsissa elokuussa 2017 tehdyn yrityskaupan myötä.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Vaihto ja kurssi

Yhtiön osakkeen vaihto ilman omia osakkeita Nasdaq Helsingissä oli tammi-kesäkuussa 2 497 008 kappaletta, mikä on 6,5 % (9,0) ulkona olevien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Vaihdon arvo oli 48,7 miljoonaa euroa (64,2). Korkein hinta oli 20,0 euroa ja alin 15,52 euroa. Päätöskurssi oli

16,46 euroa. Yhtiön osakekannan markkina-arvo ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli kauden lopussa 632,2 miljoonaa euroa (706,9).

Omat osakkeet

Yhtiön hallussa oli katsauskauden lopussa 392 952 omaa osaketta, jotka edustavat 1,0 % kaikista osakkeista ja äänistä.

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

Yhtiön rekisteröity osakepääoma on 19 399 437 euroa ja ulkona olevien osakkeiden lukumäärä 38 405 922 osaketta. Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ilman yhtiön hallussa olevia osakkeita oli 38 403 743 osaketta.

Osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli kauden lopussa 12 738 (12 064) osakkeenomistajaa. Hallintarekisteröidyn omistuksen osuus oli 19,6 % (18,6) osakekannasta.

Hallituksen valtuutukset

Lassila & Tikanoja Oyj:n 15.3.2018 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen valtuuttamisesta yhtiön omien osakkeiden hankkimiseen yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen valtuuttamisesta päättämään osakeannista sekä osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

Hallitus on valtuutettu hankkimaan enintään 2 000 000 kappaletta (5,2 % koko osakemäärästä) yhtiön omia osakkeita. Hankkimisvaltuutus on voimassa 18 kuukautta.

Hallitus on valtuutettu päättämään uusien tai yhtiön hallussa mahdollisesti olevien osakkeiden annista osakeannilla ja/tai optio-oikeuksien tai muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta siten, että valtuutuksen nojalla voidaan antaa ja/tai luovuttaa yhteensä enintään 2 000 000 osaketta, joka on 5,2 % koko osakemäärästä. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta.

HALLITUS

Lassila & Tikanoja Oyj:n hallituksen jäsenet ovat Heikki Bergholm, Teemu Kangas-Kärki, Laura Lares, Sakari Lassila, Miikka Maijala ja Laura Tarkka. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Heikki Bergholmin ja varapuheenjohtajaksi Sakari Lassilan.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Sakari Lassila ja jäseniksi Teemu Kangas-Kärki ja Laura Tarkka. Henkilöstövaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Heikki Bergholm ja jäseniksi Laura Lares ja Miikka Maijala.

KATSAUSKAUDEN KESKEISET TAPAHTUMAT

24.4. yhtiö julkaisi IFRS 9- ja IFRS 15 -standardien mukaisesti oikaistut taloudelliset avainluvut sekä uuden toimialajaon mukaiset vertailukelpoiset tiedot tilikaudelta 2017.

KATSAUSKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia katsauskauden jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet puolivuositarkastuksen laadintaan.

LÄHIAIKOJEN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Työvoiman saatavuushaasteet voivat nostaa tuotantokustannuksia ja hidastaa liikevaihdon kasvua.

Yhtiö jatkaa uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoa. Käyttöönotto saattaa aiheuttaa toimintamallin muutoksesta johtuvia väliaikaisia päällekkäisiä kustannuksia, jotka voivat heikentää yhtiön tulosta.

Lisätietoja Lassila & Tikanojan riskeistä ja riskienhallinnasta on esitetty vuoden 2017 vuosikertomuksessa sekä hallituksen toimintakertomuksessa ja konsernitilinpäätöksessä.

NÄKYMÄT VUODELLE 2018

Lassila & Tikanojan vuoden 2018 liikevaihdon ja liikevoiton odotetaan kasvavan vuodesta 2017.

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ 1.1. - 30.6.2018

KONSERNIN TULOSLASKELMA

MEUR	4-6/2018	4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Liikevaihto	203,0	166,7	399,4	328,0	709,5
Liiketoiminnan muut tuotot	1,9	2,6	3,1	3,6	5,7
Varaston muutos	-1,0	-0,2	-2,8	0,6	-1,0
Materiaalit ja palvelut	-68,6	-50,2	-140,8	-103,7	-231,9
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-85,5	-74,4	-167,0	-145,0	-296,9
Liiketoiminnan muut kulut	-26,5	-24,5	-54,4	-48,5	-100,3
Poistot ja arvonalentumiset	-10,6	-10,0	-21,2	-20,0	-41,1
Liikevoitto	12,6	10,0	16,4	15,1	44,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-1,1	-0,7	-2,0	-0,6	-1,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-0,3	0,0	-0,4	0,0	-0,1
Voitto ennen veroja	11,1	9,3	13,9	14,4	42,5
Tuloverot	-2,3	-2,0	-2,9	-3,0	-8,9
Tilikauden voitto	8,8	7,4	11,0	11,4	33,5
Tilikauden voiton jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	8,8	7,4	11,0	11,4	33,5
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:					
Osakekohtainen tulos, EUR	0,23	0,19	0,29	0,30	0,87
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	0,23	0,19	0,29	0,30	0,87

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

MEUR	4-6/2018	4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Tilikauden voitto	8,8	7,4	11,0	11,4	33,5
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteiseksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteiseksi, yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1

Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi

Suojausrahasto, käyvän arvon muutos	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Muuntoerot	-1,0	-0,3	-4,6	-0,2	-2,7
Muuntoerot määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi, yhteensä	-1,1	-0,3	-4,7	-0,2	-2,8
Tilikauden laaja tulos, verojen jälkeen	7,7	7,0	6,3	11,2	30,7
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	7,7	7,1	6,3	11,2	30,7
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

KONSERNITASE

MEUR	6/2018	6/2017	12/2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet			
Liikearvo	146,3	117,9	150,2
Hankittu sopimuskanta	20,2	5,5	22,6
Kilpailukieltosopimukset	0,0	0,1	0,0
Muut aineettomat hyödykkeet yrityskaupoista	0,5	0,5	0,5
Muut aineettomat hyödykkeet	22,9	21,9	22,9
	189,8	145,9	196,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet			
Maa-alueet	5,2	5,3	5,3
Rakennukset ja rakennelmat	37,4	40,6	40,3
Koneet ja kalusto	110,6	108,5	113,0
Muut aineelliset hyödykkeet	0,1	0,1	0,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2,2	3,2	2,0
	155,5	157,7	160,5
Muut pitkäaikaiset varat			
Myytavissä olevat sijoitukset	0,3	0,6	0,6
Rahoitusleasingsaamiset	0,1	0,6	0,3
Laskennalliset verosaamiset	3,6	5,8	6,8
Muut saamiset	1,8	2,3	2,6
	5,8	9,4	10,3
Pitkäaikaiset varat yhteensä	351,1	313,0	367,2
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	20,6	25,4	23,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	141,6	93,9	137,6
Johdannaissaamiset	0,2	0,7	0,1
Ennakkomaksut	1,4	1,8	0,5
Rahavarat	34,8	40,2	48,1

Lyhytaikaiset varat yhteensä	198,6	162,0	210,2
Varat yhteensä	549,7	474,9	577,3

MEUR	6/2018	6/2017	12/2017
------	---------------	---------------	----------------

OMA PÄÄOMA JA VELAT

Oma pääoma

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

Osakepääoma	19,4	19,4	19,4
Muut rahastot	-10,6	-3,3	-5,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,6	0,6	0,6
Kertyneet voittovarot	167,7	169,7	169,7
Tilikauden voitto	11,0	11,4	33,5
	188,1	197,8	217,2
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,2	0,2	0,2

Oma pääoma yhteensä	188,3	197,9	217,4
----------------------------	--------------	-------	-------

Velat

Pitkäaikaiset velat

Laskennalliset verovelat	27,9	24,0	29,2
Eläkevelvoitteet	1,3	1,0	1,4
Varaukset	4,7	4,4	5,0
Rahoitusvelat	121,6	66,9	140,9
Muut velat	0,3	0,4	0,4
	155,8	96,6	177,0

Lyhytaikaiset velat

Rahoitusvelat	45,0	44,1	25,0
Ostovelat ja muut velat	159,1	134,7	155,7
Johdannaisvelat	0,3	0,3	0,2
Verovelat	0,4	0,0	0,1
Varaukset	0,8	1,3	1,9
	205,7	180,3	183,0

Velat yhteensä	361,4	277,0	359,9
-----------------------	--------------	-------	-------

Oma pääoma ja velat yhteensä	549,7	474,9	577,3
-------------------------------------	--------------	-------	-------

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

MEUR	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto	11,0	11,4	33,5
Liiketoiminnan rahavirran oikaisut			
Verot	2,9	3,0	9,0
Poistot ja arvonalentumiset	21,2	20,0	41,1
Rahoitustuotot ja -kulut	2,0	0,6	1,4
Muut	-3,0	-1,2	0,3
Tulorahoitus ennen käyttöpääoman muutosta	34,1	33,8	85,3
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-3,3	-3,3	-14,6
Vaihto-omaisuuden muutos	3,3	-0,5	1,0
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	4,3	-2,6	2,8
Käyttöpääoman muutos	4,3	-6,4	-10,8
Maksetut korot	-1,3	-1,1	-2,7
Saadut korot	0,3	0,9	0,5
Maksetut verot	-4,9	-5,0	-10,5
Liiketoiminnan nettorahavirta	32,6	22,3	61,8
Investointien rahavirta			
Hankitut tytäryritykset ja liiketoiminnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla/ kauppahinnan oikaisu	1,6	-2,8	-67,2
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-11,7	-10,1	-25,5
Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	0,6	0,0	1,7
Investoinnit osakkuusyrityksiin	0,0	-0,8	-0,8
Muiden pitkäaikaisten saamisten ja sijoitusten muutos	0,6	0,2	-0,3
Investointien nettorahavirta	-8,9	-13,5	-92,1
Rahoituksen rahavirta			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-	39,9	18,3
Pitkäaikaisten lainojen nostot	-	-	69,9
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1,2	-1,3	-2,6
Maksetut osingot	-35,3	-35,3	-35,3
Rahoituksen nettorahavirta	-36,6	3,3	50,3
Likvidien varojen nettomuutos	-12,9	12,1	20,0
Likvidit varat tilikauden alussa	48,1	28,2	28,2
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-0,4	-0,1	-0,1
Likvidit varat taseessa tilikauden lopussa	34,8	40,2	48,1

**LASKELMA KONSERNIN
OMAN PÄÄOMAN
MUUTOKSISTA**

MEUR	Osake- pääoma	Muunto- erot	Suojaus- rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallat- tomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	19,4	-3,0	-0,1	0,4	206,1	222,8	0,2	223,0
IFRS 15 käyttöönoton vaikutus					-1,1	-1,1		-1,1
Oikaistu oma pääoma 1.1.2017	19,4	-3,0	-0,1	0,4	205,0	221,8	0,2	221,9
Laaja tulos Katsauskauden tulos					11,4	11,4	0,0	11,4
Muut laajan tuloksen erät		-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Laaja tulos yhteensä		-0,2	0,0		11,4	11,2	0,0	11,2
Liiketoimet omistajien kanssa Osakeperusteiset etuudet				0,1	-0,1	0,0		0,0
Maksetut osingot					-35,3	-35,3		-35,3
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				0,1	-35,4	-35,3		-35,3
Muut muutokset					0,1	0,1		0,1
Oma pääoma 30.6.2017	19,4	-3,2	-0,1	0,6	181,1	197,8	0,2	197,9
Katsauskauden tulos					22,1	22,1	0,0	22,1
Muut laajan tuloksen erät		-2,5	-0,1	0,0	0,1	-2,5	0,0	-2,6
Laaja tulos yhteensä		-2,5	-0,1	0,0	22,1	19,5	0,0	19,5
Liiketoimet omistajien kanssa Osakeperusteiset etuudet					0,0	0,0		0,0
Muut muutokset					0,0	0,0		0,0
Oma pääoma 31.12.2017	19,4	-5,7	-0,2	0,6	203,2	217,2	0,2	217,4
IFRS 9 käyttöönoton vaikutus					-0,4	-0,4		-0,4
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	19,4	-5,7	-0,2	0,6	202,8	216,9	0,2	217,1
Laaja tulos Katsauskauden tulos					11,0	11,0	0,0	11,0
Muut laajan tuloksen erät		-4,6	-0,1		0,0	-4,7	0,0	-4,7

Laaja tulos yhteensä	-4,6	-0,1			11,0	6,3	0,0	6,3
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osakeperusteiset etuudet				0,0	0,1	0,2		0,2
Maksetut osingot					-35,3	-35,3		-35,3
Palautuneet osingot					0,0	0,0		0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				0,0	-35,2	-35,1		-35,1
Muut muutokset					0,0	0,0		0,0
Oma pääoma								
30.6.2018	19,4	-10,4	-0,3	0,6	178,7	188,1	0,2	188,3

TUNNUSLUVUT

	4-6/2018	4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Osakekohtainen tulos, EUR	0,23	0,19	0,29	0,30	0,87
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	0,23	0,19	0,29	0,30	0,87
Liiketoiminnan rahavirta/osake, EUR	0,48	0,40	0,85	0,58	1,61
EVA, MEUR*	6,4	4,9	4,2	4,9	21,1
Oikaistu liikevoitto**	13,4	10,3	17,8	15,5	45,7
Bruttoinvestoinnit, MEUR	7,2	11,0	15,4	21,9	113,2
Poistot ja arvonalentumiset, MEUR	10,6	10,0	21,2	20,0	41,1
Oma pääoma/osake, EUR			4,90	5,15	5,66
Oman pääoman tuotto, %			10,9	10,9	15,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %			8,8	10,6	13,3
Omavaraisuusaste, %			35,1	42,7	38,6
Gearing, %			70,0	35,8	54,2
Korolliset nettovelat, MEUR			131,8	70,8	117,9
Henkilöstö kokoaikaiseksi muutettuna keskimäärin			7,646	6,942	7,875
Henkilöstö, koko- ja osa-aikaiset yhteensä kauden lopussa			9,122	8,512	8,663
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä, 1000 kpl					
keskimäärin kauden aikana			38,404	38,392	38,395
kauden lopussa			38,406	38,398	38,398
keskimäärin kauden aikana, laimennettu			38,418	38,407	38,409

* EVA = liikevoitto - sijoitetulle pääomalle (vuosineljännesten keskiarvo) laskettu kustannus, WACC: 2018 6,60 %, 2017 6,69 %

** Oikaistu liikevoitto = liikevoitto lisättynä kauppahinnan allokaatiopoistoilla

LAATIMISPERIAATTEET

Tämä puolivuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti.

Puolivuositarkastuksen laatimisessa on noudatettu 31.12.2017 voimassa olevia IFRS-standardeja ja -tulkintoja sekä 1.1.2018 voimaan tulleita uusia ja muutettuja säännöksiä.

Tarkempaa tietoa laskentaperiaatteista löytyy Lassila & Tikanoja Oyj:n konsernitilinpäätöksestä 31.12.2017.

Raportoitavat vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat EVA, liiketoiminnan rahavirta/osake ja oikaistu liikevoitto. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat puolivuositarkastuksen lopussa.

Vuodelta 2017 esitetyt vertailuluvut on oikaistu IFRS 9- ja IFRS 15 -standardien mukaisesti.

Puolivuositarkastuksessa esitettäviä tietoja ei ole tilintarkastettu.

Segmenttiraportoinnin muutokset

Lassila & Tikanoja Oyj tiedotti 14.12.2017 muutoksesta segmenttiraportoinnissa 1.1.2018 alkaen. Muutoksessa Kiinteistötekniikka eriytettiin Kiinteistöpalvelut-toimialasta itsenäiseksi raportoitavaksi segmentiksi. Uudessa rakenteessa Lassila & Tikanojalla on viisi raportoitavaa segmenttiä – Ympäristöpalvelut, Teollisuuspalvelut, Kiinteistöpalvelut, Kiinteistötekniikka ja Uusiutuvat Energialähteet. Vertailukelpoiset tiedot vuodelta 2017 julkaistiin erillisellä tiedotteella 24.4.2018.

IFRS 9

IFRS 9 sisältää uudistetun ohjeistuksen rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Yhtiö ei ottanut standardia käyttöön takautuvasti. Käyttöönoton vaikutus Lassila & Tikanojan avaavan taseen 1.1.2018 omaan pääomaan oli -0,4 miljoonaa euroa.

IFRS 15

IFRS 15 luo kattavan viitekehyksen sen määrittämiseksi, milloin myyntituottoja voidaan tulouttaa ja kuinka paljon. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan.

IFRS 15 sisältää viisivaiheisen mallin asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen tulouttamiseen. Standardin mukaan myyntituotot tulee kohdistaa suoritevelvoitteille suhteellisten erillismyyntihintojen perusteella. Suoritevelvoite on määritelty lupaukseksi toimittaa tavara ja/tai palvelu. Myynnin kirjaaminen tapahtuu ajan kuluessa tai tiettyinä ajankohtana ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen.

Merkittävä osa Lassila & Tikanojan tulovirroista muodostuu palvelujen tuottamisesta. Myyntituotot palveluista tuloutetaan sitä mukaa kun palveluja tuotetaan. Yhtiö on arvioinut, että palvelua koskeva määräysvalta siirtyy ajan kuluessa, koska asiakas samanaikaisesti saa ja kuluttaa yhtiön suoritteesta saamansa hyödyn sitä mukaa, kun yhteisö tuottaa suoritteita. Näin ollen yhtiö täyttää suoritevelvoitteen ja kirjaa myyntituoton IFRS 15 -standardin mukaisesti ajan kuluessa.

IFRS 15 -käyttöönoton vaikutukset liittyvät Ympäristöpalveluiden laitemyyntiin (puristimet ja paalaimet), joka edustaa noin 0,5 % L&T:n liikevaihdosta.

Yhtiö otti standardin käyttöön takautuvasti jokaiseen esitettävään aiempaan raportointikauteen IAS 8:n mukaisesti ottaen huomioon IFRS 15 -standardin mahdollistamat käytännön apukeinot. Käyttöönoton vaikutus Lassila & Tikanojan avaavan taseen 1.1.2018 omaan pääomaan oli -1,3 miljoonaa euroa.

IFRS 2

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin muutokset selventävät tietyn tyyppisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyä. Ne koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostamista, osakeperusteisia maksuja, joista on vähennetty ennakonpidätys sekä osakeperusteisten maksujen muuttamista käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Muutoksilla ei ollut vaikutusta Lassila & Tikanojan lukuihin.

IFRS 16

Lassila & Tikanoja tulee soveltamaan standardia 1.1.2019 alkaen.

Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään noin USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Standardi vaikuttaa merkittävimmin operatiivisten vuokrasopimusten kirjanpitokäsittelyyn. Tilikauden 2017 lopussa konsernilla oli 36,1 miljoonaa euroa operatiivisiin vuokrasopimuksiin perustuvia ei peruutettavissa olevia vuokravelvoitteita. Muutoksen vaikutusten tarkempi arviointi on kesken. Yhtiö tulee soveltamaan ei-takautuvaa siirtymämenetelmää.

SEGMENTTITIEDOT

LIIKEVAIHTO

MEUR	4-6/2018			4-6/2017			Liikevaihto yhteensä, muutos %
	Ulkoinen	Toimialojen välinen	Yhteensä	Ulkoinen	Toimialojen välinen	Yhteensä	
Ympäristöpalvelut	68,6	0,8	69,3	65,9	0,9	66,8	3,8
Teollisuuspalvelut	25,5	0,7	26,3	22,7	0,9	23,6	11,1
Kiinteistöpalvelut	65,3	0,7	66,0	62,6	0,6	63,2	4,4
Kiinteistötekniikka	35,2	0,4	35,6	8,2	0,4	8,6	312,2
Uusiutuvat energialähteet	8,4	0,0	8,4	7,2	0,1	7,3	15,5
Eliminoinnit		-2,7	-2,7		-2,9	-2,9	
Yhteensä	203,0		203,0	166,7		166,7	21,8

MEUR	1-6/2018			1-6/2017			Liikevaihto yhteensä, muutos %
	Ulkoinen	Toimialojen välinen	Yhteensä	Ulkoinen	Toimialojen välinen	Yhteensä	
Ympäristöpalvelut	130,5	1,6	132,1	127,4	1,7	129,1	2,4
Teollisuuspalvelut	44,2	1,2	45,4	39,8	1,7	41,5	9,5
Kiinteistöpalvelut	130,5	1,4	131,9	125,4	1,2	126,5	4,2
Kiinteistötekniikka	71,2	0,8	72,0	16,2	0,8	17,0	324,1
Uusiutuvat energialähteet	23,0	0,1	23,1	19,3	0,1	19,4	19,0
Eliminoinnit		-5,1	-5,1		-5,5	-5,5	
Yhteensä	399,4		399,4	328,0		328,0	21,8

MEUR	1-12/2017		
	Ulkoinen	Toimialojen välinen	Yhteensä
Ympäristöpalvelut	259,2	3,5	262,8
Teollisuuspalvelut	87,4	3,3	90,7
Kiinteistöpalvelut	258,0	2,6	260,6
Kiinteistötekniikka	70,2	1,7	71,8
Uusiutuvat energialähteet	34,7	0,2	34,9
Eliminoinnit		-11,3	-11,3
Yhteensä	709,5		709,5

LIIKEVOITTO

MEUR	4-6/2018	%	4-6/2017	%	1-6/2018	%	1-6/2017	%	1-12/2017	%
Ympäristöpalvelut	8,4	12,1	8,3	12,4	12,8	9,7	14,7	11,4	31,6	12,0
Teollisuuspalvelut	3,3	12,4	2,7	11,3	3,7	8,1	2,5	6,0	8,7	9,6
Kiinteistöpalvelut	1,4	2,1	0,5	0,8	0,9	0,6	-0,5	-0,4	5,2	2,0
Kiinteistötექnikka	0,6	1,7	-0,1	-0,8	1,3	1,8	0,0	0,1	1,6	2,3
Uusiutuvat energialähteet	-0,3	-3,3	0,2	2,9	-0,2	-0,9	0,5	2,6	0,7	2,0
Konsernihallinto ja muut	-0,7		-1,5		-2,1		-2,2		-3,9	
Yhteensä	12,6	6,2	10,0	6,0	16,4	4,1	15,1	4,6	44,0	6,2

OIKAISTU LIIKEVOITTO

MEUR	4-6/2018	%	4-6/2017	%	1-6/2018	%	1-6/2017	%	1-12/2017	%
Ympäristöpalvelut	8,5	12,3	8,4	12,6	13,1	9,9	15,0	11,6	32,2	12,3
Teollisuuspalvelut	3,3	12,5	2,7	11,4	3,7	8,2	2,5	6,1	8,8	9,7
Kiinteistöpalvelut	1,4	2,1	0,5	0,8	0,9	0,7	-0,4	-0,3	5,3	2,0
Kiinteistötექnikka	1,2	3,3	0,0	-0,3	2,5	3,4	0,1	0,6	2,6	3,6
Uusiutuvat energialähteet	-0,3	-3,3	0,2	2,9	-0,2	-0,9	0,5	2,6	0,7	2,0
Konsernihallinto ja muut	-0,7		-1,5		-2,1		-2,2		-3,9	
Yhteensä	13,4	6,6	10,3	6,2	17,8	4,5	15,5	4,7	45,7	6,4

MUUT SEGMENTTITIEDOT

MEUR	6/2018	6/2017	12/2017
Varat			
Ympäristöpalvelut	221,3	220,3	218,4
Teollisuuspalvelut	74,8	72,5	74,1
Kiinteistöpalvelut	95,9	98,0	103,5
Kiinteistötექnikka	94,5	11,7	98,8
Uusiutuvat energialähteet	17,1	21,3	22,7
Konsernihallinto ja muut	0,6	1,3	2,1
Kohdistamattomat varat	45,6	49,9	57,8
L&T yhteensä	549,7	474,9	577,3
Velat			
Ympäristöpalvelut	58,6	55,4	55,3
Teollisuuspalvelut	29,7	24,6	27,4
Kiinteistöpalvelut	48,7	48,5	52,2
Kiinteistötექnikka	18,3	4,6	15,9
Uusiutuvat energialähteet	6,1	5,9	7,6
Konsernihallinto ja muut	4,0	2,1	5,3
Kohdistamattomat velat	195,9	135,7	196,2
L&T yhteensä	361,4	277,0	359,9

MEUR	4-6/2018	4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Investoinnit					
Ympäristöpalvelut	3,7	6,6	8,9	12,8	24,8

Teollisuuspalvelut	1,9	1,6	3,1	3,5	9,0
Kiinteistöpalvelut	1,0	2,8	2,5	4,9	10,1
Kiinteistötექnikka	0,4	0,0	0,8	0,0	68,6
Uusiutuvat energialähteet	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2
Konsernihallinto ja muut	0,1	0,0	0,0	0,5	0,4
L&T yhteensä	7,2	11,0	15,4	21,9	113,2
Poistot					
Ympäristöpalvelut	5,1	4,9	10,1	9,9	19,9
Teollisuuspalvelut	1,9	1,8	3,7	3,5	7,3
Kiinteistöpalvelut	2,7	2,9	5,4	5,8	11,3
Kiinteistötექnikka	1,0	0,4	1,9	0,7	2,3
Uusiutuvat energialähteet	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3
Konsernihallinto ja muut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
L&T yhteensä	10,6	10,0	21,2	20,0	41,1

TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	4- 6/2018	1-3/2018	10-12/2017	7-9/2017	4-6/2017
Liikevaihto					
Ympäristöpalvelut	69,3	62,8	66,0	67,6	66,8
Teollisuuspalvelut	26,3	19,2	23,9	25,3	23,6
Kiinteistöpalvelut	66,0	65,8	70,2	63,9	63,2
Kiinteistötekniikka	35,6	36,4	38,4	16,4	8,6
Uusiutuvat energialähteet	8,4	14,7	10,7	4,8	7,3
Toimialojen välinen liikevaihto	-2,7	-2,4	-3,2	-2,6	-2,9
Yhteensä	203,0	196,5	206,1	175,4	166,7
Liikevoitto					
Ympäristöpalvelut	8,4	4,4	6,9	10,1	8,3
Teollisuuspalvelut	3,3	0,4	2,6	3,6	2,7
Kiinteistöpalvelut	1,4	-0,5	1,4	4,3	0,5
Kiinteistötekniikka	0,6	0,7	1,2	0,4	-0,1
Uusiutuvat energialähteet	-0,3	0,1	0,2	0,0	0,2
Konsernihallinto ja muut	-0,7	-1,3	-0,9	-0,8	-1,5
Yhteensä	12,6	3,7	11,4	17,6	10,0
Oikaistu liikevoitto					
Ympäristöpalvelut	8,5	4,5	7,0	10,3	8,4
Teollisuuspalvelut	3,3	0,4	2,6	3,7	2,7
Kiinteistöpalvelut	1,4	-0,5	1,5	4,3	0,5
Kiinteistötekniikka	1,2	1,3	2,0	0,5	0,0
Uusiutuvat energialähteet	-0,3	0,1	0,2	0,0	0,2
Konsernihallinto ja muut	-0,7	-1,3	-0,9	-0,8	-1,5
Yhteensä	13,4	4,5	12,4	17,8	10,3
Liikevoittoprosentti					
Ympäristöpalvelut	12,1	7,0	10,4	14,9	12,4
Teollisuuspalvelut	12,4	2,2	10,7	14,4	11,3
Kiinteistöpalvelut	2,1	-0,8	2,0	6,7	0,8
Kiinteistötekniikka	1,7	1,9	3,1	2,6	-0,8
Uusiutuvat energialähteet	-3,3	0,5	2,1	-0,7	2,9
Yhteensä	6,2	1,9	5,5	10,0	6,0
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-1,1	-0,9	-1,3	0,5	-0,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0
Voitto ennen veroja	11,1	2,8	10,0	18,0	9,3

**TUOTTOJEN
RYHMITTELY**

MEUR	4-6/ 2018					4-6/ 2017				
	Ajan kuluessa luovutet- tu palvelu	Projekti- liiketoiminta	Vuok- ratuo- tot	Muut	Liike- vaihto yhteen- sä	Ajan kuluessa luovutettu palvelu	Projekti liiketoiminta	Vuokra- tuotot	Muut	Liike- vaihto yhteensä
Ympäristö- palvelut	68,9		0,5		69,3	66,4		0,3		66,8
Teollisuus- palvelut	24,4	1,6	0,3		26,3	22,7	0,6	0,3		23,6
Kiinteistö- palvelut	57,5	8,5			66,0	55,9	7,4			63,2
Kiinteistö- tekniikka	34,0	1,6			35,6	7,4	1,3			8,7
Uusiutuvat energialähteet	6,1			2,4	8,4	5,3			2,0	7,3
Yhteensä	190,8	11,7	0,8	2,4	205,6	157,7	9,3	0,6	2,0	169,6
Toimialojen välinen					-2,7					-2,9
Ulkoisen liikevaihto yhteensä					203,0					166,7

MEUR	1-6/ 2018					1-6/ 2017				
	Ajan kuluessa luovutet- tu palvelu	Projekti- liiketoiminta	Vuok- ratuo- tot	Muut	Liike- vaihto yhteen- sä	Ajan kuluessa luovutettu palvelu	Projekti liiketoiminta	Vuokra- tuotot	Muut	Liike- vaihto yhteensä
Ympäristö- palvelut	131,2		0,9		132,1	128,4		0,6		129,1
Teollisuus- palvelut	42,6	2,2	0,6		45,4	39,7	1,2	0,6		41,5
Kiinteistö- palvelut	114,1	17,7			131,9	111,5	15,0			126,5
Kiinteistö- tekniikka	66,7	5,3			72,0	15,1	1,8			17,0
Uusiutuvat energialähteet	16,4			6,6	23,1	14,3			5,1	19,4
Yhteensä	371,1	25,2	1,5	6,6	404,5	309,1	18,1	1,2	5,1	333,5
Toimialojen välinen					-5,1					-5,5
Ulkoisen liikevaihto yhteensä					399,4					328,0

MEUR	1-12 /2017				
	Ajan kuluessa luovutettu palvelu	Projekti- liiketoiminta	Vuok- ratuo- tot	Muut	Liike- vaihto yhteensä
Ympäristö- palvelut	261,3		1,4		262,8

Teollisuus- palvelut	86,4	3,1	1,1		90,7
Kiinteistö- palvelut	224,5	36,2			260,6
Kiinteistö- tekniikka	63,7	8,2			71,8
Uusiutuvat energialähteet	25,3			9,6	34,9
Yhteensä	661,2	47,5	2,5	9,6	720,8
Toimialojen välinen					-11,3
Ulkoinen liikevaihto yhteensä					709,5

EVA-TULOKSEN TÄSMÄYTYS LIIKEVOITTOON

MEUR	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Liikevoitto	16,4	15,1	44,0
Sijoitettu pääoma (rullava 12 kk vuosineljänneksen keskiarvo)	368,0	302,3	342,0
Sijoitetulle pääomalle laskettu kustannus	-12,1	-10,1	-22,9
EVA	4,2	4,9	21,1

**OIKAISTUN LIIKEVOITON
TÄSMÄYTYS LIIKEVOITTOON**

MEUR	4-6/2018	4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Liikevoitto	12,6	10,0	16,4	15,1	44,0
Kauppahinnan allokaatiopoistot:					
Ympäristöpalvelut	0,1	0,2	0,3	0,3	0,6
Teollisuuspalvelut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Kiinteistöpalvelut	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Kiinteistötekniikka	0,6	0,0	1,2	0,1	0,9
Oikaistu liikevoitto	13,4	10,3	17,8	15,5	45,7

HANKITUT LIKETOIMINNOT**L&T FM AB**

Vuoden 2018 ensimmäisenä vuosineljänneksenä kauppahintaa palautettiin 22,8 miljoonaa Ruotsin kruunua joka näkyy positiivisena eränä investointien rahavirrassa.

Käypä arvo

MEUR	1-12/2017
Aineettomat hyödykkeet	19,0

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,1
Sijoitukset	0,0
Saamiset	32,2
Rahavarat	0,8
Varat yhteensä	52,1
Muut velat	16,8
Laskennallinen verovelka	4,2
Velat yhteensä	21,0
Hankittu nettovarallisuus	31,2
Kokonaisvastike	64,9
Liikearvo	33,7
Vaikutus rahavirtaan	
Rahana maksettu vastike	-64,9
Hankitun yrityksen rahavarat	0,8
Investointien rahavirta	-64,1

L&T FM AB:n osto saatiin päätökseen 31.8.2017 ja se on konsolidoitu konserniin 1.9.2017 alkaen. IFRS:n mukaiset kauppahintalaskelmat eivät ole vielä lopulliset.

MUUT HANKITUT LIKETOIMINNOT YHTEENLASKETTUNA

Käypä arvo yhteensä

MEUR	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Aineettomat hyödykkeet	-	0,6	0,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-	1,0	1,0
Sijoitukset	-	0,0	0,0
Saamiset	-	0,3	0,3
Rahavarat	-	1,0	1,0
Varat yhteensä	-	2,9	2,9
Muut velat	-	0,3	0,3
Laskennallinen verovelka	-	0,0	0,0
Velat yhteensä	-	0,3	0,3
Hankittu nettovarallisuus	-	2,6	2,6
Kokonaisvastike	-	4,1	4,1
Liikearvo	-	1,5	1,5
Vaikutus rahavirtaan			
Rahana maksettu vastike	-	-4,1	-4,1
Hankitun yrityksen rahavarat	-	1,0	1,0
Maksamatta	-	-	0,2
Investointien rahavirta	-	-3,2	-3,0

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

MEUR	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Kirjanpitoarvo kauden alussa	196,3	143,2	143,2
Hankitut liiketoiminnot	0,0	2,2	53,0
Muut investoinnit	2,7	3,6	7,1
Vähennykset	-1,6	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-4,2	-2,9	-6,6
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0
Kurssierot	-3,4	-0,1	-0,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	189,8	145,9	196,3

AINEELLISTEN KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

MEUR	1-6/2018	1-6/2017	1-12/2017
Kirjanpitoarvo kauden alussa	160,5	160,3	160,3
Hankitut liiketoiminnot	0,0	0,0	1,1
Muut investoinnit	12,7	15,6	35,4
Vähennykset	-0,4	-0,9	-1,4
Poistot ja arvonalentumiset	-17,1	-17,1	-34,5
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0
Kurssierot	-0,3	-0,2	-0,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	155,5	157,6	160,5

INVESTOINTISITOUMUKSET

MEUR	6/2018	6/2017	12/2017
Aineettomien hyödykkeiden ostositoumukset	0,2	0,2	0,2
Aineellisten hyödykkeiden ostositoumukset	11,7	7,4	1,9
Yhteensä	11,9	7,6	2,1

RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN

MEUR	Lainat ja muut saamiset	Myytävis- sä olevat rahoitus- varat	Efektii- ven koron menetel- mällä kirjattavat rahoitus- velat	Suojaus- laskennan alaiset johdannai- set	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käyvän arvon hierarkia- taso
30.6.2018						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Myytävissä olevat sijoitukset		0,3			0,3	3
Rahoitusleasingsaamis- et	0,1				0,1	2
Muut saamiset	1,6				1,6	

Lyhytaikaiset rahoitusvarat

Myyntisaamiset ja muut saamiset	125,9			125,9
Rahoitusleasingsaamiset	0,4			0,4
Johdannaissaamiset			0,2	0,2
Rahavarat	34,8			34,8
Rahoitusvarat yhteensä	162,8	0,3	0,2	163,3

Pitkäaikaiset rahoitusvelat

Lainat		104,8		104,8	2
Rahoitusleasingvelat		16,8		16,8	

Lyhytaikaiset rahoitusvelat

Lainat		42,2		42,2	
Rahoitusleasingvelat		2,8		2,8	
Ostovelat ja muut velat		80,2		80,2	
Johdannaisvelat			0,3	0,3	2
Rahoitusvelat yhteensä		246,8	0,3	247,1	

Tase-erien käyvät arvot eivät eroa merkittävästi tase-erien kirjanpitoarvoista.

MEUR 30.6.2017	Lainat ja muut saami- set	Myytävis- sä olevat rahoitus- varat	Efektiivisen koron menetel- mällä kirjattavat rahoitus- velat	Suojaus- laskennan alaiset johdan- naiset	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käyvän arvon hierarkia- taso
-------------------	------------------------------------	--	--	---	------------------------------------	---------------------------------------

Pitkäaikaiset rahoitusvarat

Myytävisissä olevat sijoitukset		0,6			0,6	
Rahoitusleasingsaamiset	0,6				0,6	3
Muut saamiset	1,4				1,4	2

Lyhytaikaiset rahoitusvarat

Myyntisaamiset ja muut saamiset	87,0				87,0	
Rahoitusleasingsaamiset	0,8				0,8	
Johdannaissaamiset				0,7	0,7	
Rahavarat	40,2				40,2	
Rahoitusvarat yhteensä	130,0	0,6		0,7	131,2	

Pitkäaikaiset rahoitusvelat

Lainat			57,0		57,0	2
Rahoitusleasingvelat			9,9		9,9	

Muut velat	0,1		0,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Lainat	42,6		42,6
Rahoitusleasingvelat	1,5		1,5
Ostovelat ja muut velat	66,5		66,5
Johdannaisvelat		0,3	0,3
Rahoitusvelat yhteensä	177,6	0,3	177,9

2

Tase-erien käyvät arvot eivät eroa merkittävästi tase-erien kirjanpitoarvoista.

VASTUUSITOUUMUKSET

MEUR	6/2018	6/2017	12/2017
Omista sitoumuksista annetut vakuudet			
Kiinnitykset maanvuokraoikeuteen	0,1	0,2	0,1
Muut vakuudet	0,1	0,1	0,1
Ympäristölupien edellyttämät pankkitakaukset	11,0	10,4	10,6

Muut vakuudet ovat vakuustalletuksia.

Käyttöleasing- ja muut vuokravastuut

MEUR	6/2018	6/2017	12/2017
Eräänny 1 vuoden kuluessa	11,2	5,7	10,5
Eräänny 1-5 vuoden kuluessa	15,6	7,3	15,1
Eräänny yli 5 vuoden kuluttua	10,0	3,5	10,5
Yhteensä	36,8	16,5	36,1

Johdannaisopimuksista johtuvat vastuut

Valuutanvaihtosopimukset

MEUR	6/2018	6/2017	12/2017
Valuutanvaihtosopimusten nimellisarvot			
Eräänny 1 vuoden kuluessa	-	61,6	-
Eräänny 1-5 vuoden kuluessa	-	-	-
Eräänny yli 5 vuoden kuluttua	-	-	-
Yhteensä	-	61,6	-
Käypä arvo	-	0,7	-

Koronvaihtosopimukset

MEUR	6/2018	6/2017	12/2017
------	--------	--------	---------

Koronvaihtosopimusten nimellisarvot

Erääntyy 1 vuoden kuluessa	1,8	1,8	1,8
Erääntyy 1-5 vuoden kuluessa	0,0	1,8	0,9
Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua	30,0	0,0	30,0
Yhteensä	31,8	3,6	32,7
Käypä arvo	-0,4	-0,1	-0,3

Koronvaihtosopimukset, jotka on tehty vaihtuvakorkoisiin lainoihin liittyvien rahavirtojen suojausiksi ja joihin on sovellettu IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa. Suojaukset ovat olleet tehokkaita ja niiden käyvän arvon muutokset on esitetty kauden laajassa tuloslaskelmassa. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinatietoihin.

Hyödykejohdannaiset

MEUR	6/2018	6/2017	12/2017
Diesel-swapsopimusten nimellisarvot			
Erääntyy 1 vuoden kuluessa	1,3	1,3	1,2
Erääntyy 1–5 vuoden kuluessa	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	1,3	1,3	1,2
Käypä arvo	0,1	-0,1	0,1

Hyödykejohdannaiset on tehty tulevien diesel-ostojen suojaamiseksi. Sopimukseen sovelletaan IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa ja käyvän arvon muutos kirjataan tehokkaalta osaltaan oman pääoman suojausrahastoon. Hyödykejohdannaisien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksiin.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Osakekohtainen tulos:
emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto / osakkeiden osakeantioikaistu laimentamaton lukumäärä keskimäärin

Laimennettu osakekohtainen tulos:
emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto / osakkeiden osakeantioikaistu laimennettu lukumäärä keskimäärin

Liiketoiminnan rahavirta / osake:
liiketoiminnan nettorahavirta rahoituslaskelmasta / osakkeiden osakeantioikaistu laimentamaton lukumäärä keskimäärin

EVA:
liikevoitto - sijoitetulle pääomalle (vuosineljännesten keskiarvo) laskettu kustannus
WACC 2018: 6,60 % ja 2017: 6,69 %

Oikaistu liikevoitto:
liikevoitto lisättyinä kauppahinnan allokaatiopoistoilla

Oma pääoma / osake:
emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma / osakkeiden osakeantioikaistu laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Oman pääoman tuotto, %:
(tilikauden voitto / oma pääoma (keskiarvo)) x 100

Sijoitetun pääoman tuotto, %:

(voitto ennen veroja + rahoituskulut) / (taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)) x 100

Omavaraisuusaste, %:
oma pääoma / (taseen loppusumma - saadut ennakot) x 100

Gearing, %:
korolliset nettovelat / oma pääoma x 100

Korolliset nettovelat:
korollinen vieras pääoma - likvidit varat

Helsinki 31.7.2018

LASSILA & TIKANOJA OYJ
Hallitus

Pekka Ojanpää
toimitusjohtaja

Lisätietoja:
toimitusjohtaja Pekka Ojanpää, puh. 010 636 2810
talousjohtaja Tuomas Mäkipeska, puh. 050 596 1616

Lassila & Tikanoja on palveluyritys, joka toteuttaa kiertotaloutta käytännössä. Yhteistyössä asiakkaidemme kanssa pidämme materiaalit ja kiinteistöt mahdollisimman pitkään tuottavassa käytössä sekä tehostamme raaka-aineiden ja energian käyttöä. Autamme asiakkaitamme säilyttämään kiinteistöjen ja materiaalien arvon sekä säästämään ympäristöä. Teemme tämän tarjoamalla vastuullisia ja kestäviä palveluratkaisuja, jotka helpottavat asiakkaidemme arkea. L&T toimii Suomessa, Ruotsissa ja Venäjällä. Yhtiön liikevaihto vuonna 2017 oli 709,5 miljoonaa euroa ja yhtiö työllistää 8 700 henkilöä. L&T on listattu Nasdaq Helsingissä.

Jakelu:
Nasdaq Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.lt.fi